

**Schilderswijk en Transvaal,
ruim 90% Hagenaars met
een migratieachtergrond,
verdienen een sterke thuis voor
professionele kunst en cultuur**

Visiedocument

Maart 2023

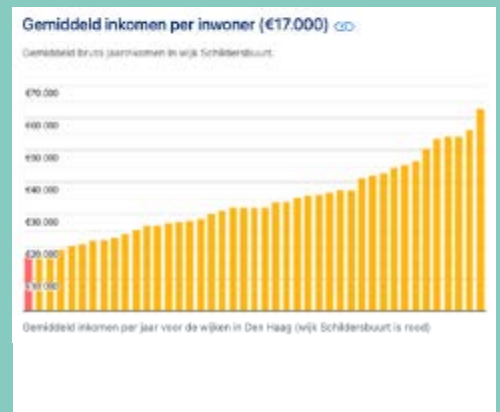
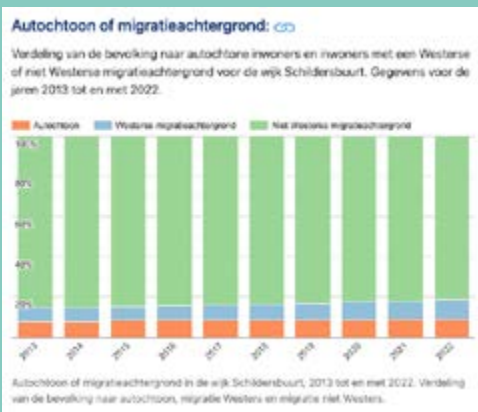
Schilderswijk en Transvaal, ruim 90% Hagenaars met een migratieachtergrond, verdienen een sterke thuis voor professionele kunst en cultuur

De cultureel diverse bevolkingssamenstelling van de Schilderswijk en Transvaal is een voorbode van de ontwikkelingen in de grote steden. In een tiental jaren neemt de culturele diversiteit van onze steden toe van 50% naar 90% zoals nu al in onze wijken. De groeiende armoedekloof tussen de stad en onze wijken snijdt mensen in de Schilderswijk en Transvaal nog verder af van het welvarende stadshart. Een sterk cultuurhuis dat podium biedt aan amateur- en topkunst én aan talentontwikkeling op alle niveaus, draagt bij aan de emancipatie van bewonersgroepen en aan verrijking van het stedelijk aanbod.

In Schilderswijk en Transvaal vallen culturele diversiteit en armoede samen en vergroten de segregatie tussen de Schilderswijk en Transvaal en de rest van de stad. Doordat cultuurparticipatie in armoede niet vanzelfsprekend is, zet de grote armoede in onze wijken De Vaillant op achterstand, terwijl de culturele diversiteit van beide wijken ons theater kansen en een noodzaak biedt. Met ervaring en visie draagt De Vaillant bij aan een antwoord op uitdagingen van vandaag en morgen. Volgens De Vaillant is meerwaarde te creëren voor wijkbewoners met een positie in het hart van de wijken, de stad en de mensen.

Divers en homogeen

Hoewel Transvaal en Schilderswijk arm zijn in middelen, zijn ze rijk aan culturen. In de wijken vinden 149 nationaliteiten een thuis. Van Eritrea tot Marokko, van Afghanistan tot Suriname. Hoewel verschillend in herkomst, kennen de inwoners van Schilderswijk en Transvaal grote overeenkomsten. Mensen werken met hun handen of in de dienstensector en redden zich met kleine inkomens. Zij zijn internationaal georiënteerd door afkomst, scholing of omgeving wat zich weerspiegelt binnen de culturele werkelijkheid; Onze wijken barsten van makers, organisatoren en artiesten die hun vrije tijd besteden aan het maken van eigentijdse cultuur die trends volgt én richting geeft. Zij zijn de talenten van de toekomst en zijn doe-het-zelvers binnen de kunsten. Zij delen persoonlijke en maatschappelijke drijfveren middels kunst en cultuur.

Een visie op de doorontwikkeling van theater De Vaillant

De Vaillant is een van de acht Haagse Cultuurankers, met als opdracht de cultuurparticipatie te bevorderen van bewoners in Stadsdeel Centrum, Schilderswijk en Transvaal. De Vaillant huist in een gebouw dat van een museum met een zaaltje verbouwd is tot amateurtheater met 2 kleine zalen, 4 studio's en een theatercafé. Een divers team ontwikkelde een vraag gestuurde aanpak die effectief is in het bereiken en betrekken van nieuwe mensen en tegelijk inspirerend voor anderen. Binnen gebouw en financiële kaders bereikt De Vaillant haar grenzen, terwijl uitdagingen en kansen voor het oprapen liggen.

De kracht van delen

De kracht van kunst en cultuur wordt alom onderkend. Kunst daagt uit, spiegelt, troost en bevraagt. Terwijl een cultureel diverse omgeving in armoede segregereert, hebben juist de podiumkunsten de kracht om te verbinden en grenzen te slechten. Al sinds de jaren zeventig dragen vormings- en volkstheater aantoonbaar bij aan emancipatie van bevolkingsgroepen. Bij de podiumkunsten staan makers en belevers oog in oog met elkaar terwijl telkens nieuwe verhalen de actualiteit volgen en beïnvloeden. Mensen vinden herkenning en erkenning en ontdekken nieuwe werelden.

Een bron van inspiratie

Inspelend op de actieve houding en gemeenschappelijke kenmerken van bewoners hanteert De Vaillant een aanpak waarbij bewoners, hun kunsten én hun drijfveren in de spotlights staan. Emancipatie en participatie van bewoners ontstaan door hun verhalen zichtbaar te maken. Hun drama en de fun van vandaag bieden via het podium een feest van herkenning en inspiratie. Hier ondersteunt De Vaillant jonge en nieuwe makers bij het maken van podiumprogramma's en ontwikkeltrajecten, bouwt bruggen en deelt expertise actief. Binnen en buiten ons werkgebied brengt dit inspiratie voor vernieuwing en actualisering van lokaal, stedelijk en landelijk aanbod.

Voorbeelden:

- **Immuun** (over gezondheid, ziekte en persoonlijke kracht) van wijkbewoner Zisan Mermi i.s.m. Storytelling Centre
- **Anushthan** (over rituelen en bevrijding) een coproductie met Fazle Shairmahomed en Korzo.

Sterkere positie gewenst voor De Vaillant

In een arme omgeving zoals Schilderswijk en Transvaal verdienen kunst en cultuur van doeners, werkers ('de Onmisbaren') en nieuwe Nederlanders daarom een sterkere plek. In de huidige situatie is het amper mogelijk kwalitatief goede podiumprogramma's en begeleiding aan te bieden. Daarbij zitten gebruik van studio's en zalen elkaar door geluidshinder in de weg. Naast de te kleine zalen (107 en 66 stoelen) en het beperkte budget mist er ruimte voor versteviging van de positie en gezonde bedrijfsvoering [Zee aan mogelijkheden – Beleidskader Kunst en Cultuur 2021–2024, pag. 51]. Investeren in de Vaillant, in haar expertise en haar succesvolle vraag gestuurde aanpak, is investeren in de stad van de toekomst. Een stad die rijk is aan culturen, die diversiteit viert als een kracht, die verbindt en een gedeeld toekomstperspectief kent.

Wijk en stad

Als Cultuuranker in Schilderswijk en Transvaal ziet De Vaillant op stedelijk niveau een rol vanuit haar werkgebied en geeft participatie werkelijk gestalte door een brugfunctie te vervullen tussen wijk- en stadspodia. Daarvoor sorteert De Vaillant vanuit de periferie van stad en cultuurbeleid voor, door te groeien naar het middenkader dat de sector ontbeert [Kracht en Kwetsbaarheid – Advies Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2021–2024, pag. 19]. Het mes snijdt dan van meerdere kanten; de Schilderswijk en Transvaal krijgen het theater dat ze verdienen en de stad krijgt het middenpodium dat verbindingen legt tussen wijk en stad en diverse disciplines. Een middenzaal met tenminste 200 stoelen, een werkbudget voor programma-aanbod en meerdere producties per jaar zijn daar, net als voldoende personeel voorwaarden voor.

Twee noodzaken

1 Versterken van wat er is

Om dit waar te maken is een sterke organisatie nodig die niet alleen binnenshuis, maar ook op straat, samen met scholen en op locaties dicht bij mensen thuis haar mannetje staat. De Vaillant heeft behoefte aan versterking van het team met ondermeer een participatiemedewerker, een educatieve afdeling en coaches die mensen kunnen begeleiden. Voor jaarlijks vier huisproducties is een passend werkbedrag nodig en een perspectief om door te groeien. Daarnaast verdienen onze wijken nu al een stevig cultureel outdoor festival a la Djemaa el Fna (Rotterdam) waar artiesten en bezoekers elkaar ontmoeten en waar gevestigd talent aan nieuw talent perspectief biedt. De Vaillant dient te groeien naar een volume waarmee het een voorpost van de Haagse Wijkaanpak wordt met een slagkracht die past in het midden van het bestel.

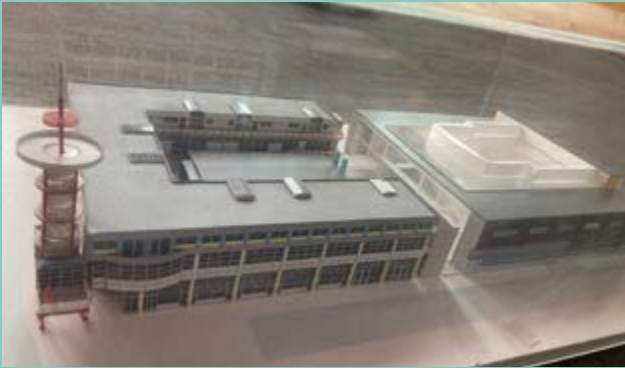
Voorbeeld:

- Coproductie van **Trojaanse Wijven** in zwembad de Houtzagerij

2 Fysieke groei is onvermijdelijk

De enige optie voor versteviging van positie van De Vaillant is fysieke groei: om kwalitatief goede voorstellingen te kunnen aanbieden en maken is een speelvlak van tenminste 12 x 12 meter nodig met een capaciteit van minimaal 200 stoelen. Enerzijds is dit nodig om uit recettes voorstellingskosten te kunnen terugverdienen, anderzijds vragen producties om een professioneel toegerust en groter speelvlak. Met de uitbreiding met een zaal met tenminste 200 stoelen en een programma van klein tot professioneel neemt De Vaillant een stevige positie in binnen de wijken en als schakel tussen stedelijke en wijkcultuur. Hiervoor zijn de uitgangspunten van het oorspronkelijke ontwerp [XX architecten/ Ir Jan Brouwer] actueel.

Juist door de uitbreiding kan binnen de muren van het theater in de studio's en kleine zalen doorlopend gewerkt blijven worden aan optredens die op termijn een plek vinden op een nieuw te realiseren podium op het dak van en in de voormalige parkeergarage. Tot die tijd wordt voor grotere producties uitgeweken naar podia in andere wijken en stedelijke instellingen. Het huidige gebouw aan de Hobbemastraat is dan vooral een makershuis van inspiratie en ontwikkeling,

Voorbeelden: Fuck The Police van Raymi Sambo, **Gnawa Festival**

Met deze stap maakt Den Haag een sprong voorwaarts en sluit aan bij landelijke en internationale ontwikkelingen.

theater De Vaillant

Hobbemastraat 120

2526 JS Den Haag

070 445 28 00

info: Harrie@devaillant.nl

